

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 59P/174/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1222205118
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Novotná
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2023:1222205118.2

Uznesenie

Okresný súd Bratislava II vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: D. G., nar. XX.XX.XXXX, t. č. Centrum pre deti a rodiny, I. XX, U., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov - matky: K. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. X, U., a otca: J. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XX, U., o zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd konanie o zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti nad mal. D. G. nar. XX.XX.XXXX z a s t a v u j e.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Uznesením tunajšieho súdu zo dňa 31.08.2022 č. k. 59P/150/2022-14 súd začal ex offo konanie o zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti nad maloletým. Súd tak urobil na základe toho, že z obsahu návrhu podaného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava (ďalej len „ÚPSVaR BA“) doručeného súdu dňa 26.08.2022 (ktorým sa ÚPSVaR BA domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd umiestnil maloletého do Liečebno-výchovného sanatória, F. XX, U.) zistil, že vznikla potreba začatia konania o zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti nad maloletým. Súd tým istým uznesením č. k. 59P/150/2022-14 vylúčil konanie o zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti nad maloletým na samostatne konanie.

2. Dňa 08.02.2023 súd požiadal Liečebno-výchovné sanatórium, F. XX, Bratislava (ďalej len „LVS F.“) o podanie správy o priebehu pobytu maloletého v zariadení LVS F..

3. Dňa 10.02.2023 bola súdu doručená správa z LVS F., v ktorej sa uvádza, že maloletý do LVS F. nastúpil dňa 07.09.2022 v doprovode kmeňového vychovávateľa z Centra pre deti a rodiny, I. XX, Bratislava (ďalej len „CDR I.Z.“). Výchovný proces sťažovali návštevy matky počas návštevnych hodín v nedeľu. Matka ho stávala do role obete, nosila mu veci, ktoré sú v zariadení zakázané. V niektorých prípadoch bezdôvodne obviňovala, vyhrážala sa a verbálne napádala žiakov a zamestnancov LVS F. bez overenia si informácií a celého kontextu konkrétnych situácií. Z uvedených dôvodov preto požiadali CDR I., aby informovali matku, že za týchto okolností jej neumožnia návštevy. Matka bola v tejto veci prizvaná na osobné stretnutie aj za prítomnosti psychológa z CDR I. J. T. A. dňa 26.10.2022. S matkou sa dohodli na konkrétnych pravidlách, s ktorými súhlasila (napr. nezasahovanie do výchovného procesu, oboznámenia sa s hodnotiacim systémom LVS F., pravidlami a podmienkami návštev). Dohodnuté podmienky matka akceptovala na určitú dobu a s vedomým zákazom návštev pri nedodržaní dohodnutých pravidiel, bola táto dohoda porušená matkou (napr. verbálne osočovanie a vyhrážanie sa zamestnancom LVS F.). Z tohto dôvodu boli nútení matke zakázať návštevy jej syna v zariadení (kontakt jej bol umožnený telefonicky). Spolupráca s CDR I. prebiehala na veľmi dobrej úrovni. Priebežne boli v telefonickom kontakte. Z výchovného procesu - J.. J. F. a J.. J. R., kmeňové vychovávateľky uviedli, že maloletý nastúpil do

zariadenia na začiatku školského roku. Počas pobytu sa nevedel prispôsobiť režimu a pravidlám LVS. Pravidlám porozumel, no nedodržiaval a nerešpektoval ich. Jeho príchod do zariadenia bol veľmi komplikovaný. V prvom týždni sa správal príliš infantilne (hral sa na psíka), s čím neskôr po upozornení skončil, no jeho detské, hravé správanie, ktoré nie je primerané jeho veku naďalej pretrvávalo. Jeho správanie bolo ťažké usmerniť, pretože pri nevyhovení jeho predstavám a požiadavkám sa urazil, hádzal sa o zem a bolo mu jedno, či je to vo vnútri, alebo vonku na vychádzke, vydával kvílivé zvuky, ignoroval napomenutia dospelých, dokonca fyzicky útočil na deti aj dospelých - uhryzol ich. Pri nedosiahnutí jeho cieľa uteká od skupiny - chce byť sám. Toto jeho správanie veľmi komplikovalo spoločné aktivity, kedy celá skupina musela na neho čakať, všetko mu dlho trvalo, všetky upozornenia nemiestne komentoval a neustále vznikali zbytočné konflikty. Hodnotiaci systém mu zatiaľ neslúžil ako dostatočná motivácia k regulácii jeho správania, bolo mu jedno koľko má záporných bodov. Pozorovali u neho odcudzovanie vecí - privlastňoval si veci, ktoré mu nepatria, sú to malé vecičky zo spoločných hier, alebo veci ktoré sa lesknú, tvrdí, že mu to dala mama, alebo že je to jeho. Schovával aj veci iných detí, aby im uškodil. Maloletého neprispôsobivé správanie pretrvávalo aj po troch mesiacoch pobytu v LVS F.. Naďalej bol svojvoľný, aktivity, ktoré mu nevyhovovali ignoroval napr., odmietol vstať z postele ráno na raňajky a tak isto nebol ochotný zapojiť sa do dopoludňajšieho programu, či už je to vyučovanie, alebo iné aktivity počas víkendu. Nakoľko bol minimálne motivovaný hodnotiacim systémom, pokúsili sa mu nastaviť ešte iný odmeňovací spôsob, ktorý by mu viac vyhovoval. Lepšie sa s ním pracuje individuálne, bez prítomnosti iných detí, vtedy sa s ním dá dohodnúť a relatívne ochotne spolupracuje. V procese prípravy na vyučovanie unikál, bol lenivý, nemá upevnené základy primárnych ročníkov, jeho písomný prejav je veľmi problematický, nerozumie písanému textu, všeobecný prehľad má na veľmi slabej úrovni. D. si počas pobytu v skupine nenašiel kamarátov, pre svoje výkyvy nálad a nepredvídateľné správanie, vulgárne vyjadrovanie a klamstvá sa nevedel zaradiť do kolektívu. Hrával sa prevažne sám, neustále rozkladal nejaké kartičky, vedel pekne pracovať s drobným materiálom ako lego, alebo výroba hračiek. Podľa ich názoru pri maloletom zlyhal systém. Mal mať od malička nastavené nejaké hranice a keďže mu ich nikto nenastavil, robil si čo chcel, jeho svojvoľné správanie prerástlo do neprispôsobivého. V súčasnosti u neho dodržiavanie pravidiel nefunguje, nemá nastavené zrkadlo, nechce si priznať, že robí chyby, je presvedčený o svojej pravde a odmieta na tom niečo zmeniť. Potrebuje individuálny prístup jeden na jedného, bez rušivých vplyvov okolia/kolektívu. Je potrebné neakceptovať jeho infantilné prejavy, ale podporovať pozitívne prejavy v správaní s primeranou spätnou väzbou. Z výchovno-vzdelávacieho procesu - J.. U. R.Č., triedna učiteľka uviedla, že od nástupu do zariadenia adaptácia žiaka trvala dlhšie a bola problematická. Vzťah ku škole bol riadený predmetmi a momentálnou náladou, na základe čoho aj k učeniu pristupoval. Niektoré predmety si obľúbil, iné nie. Nové učivo prijímal pomaly, chápal ťažšie, bol však potrebný aj individuálny výklad. Žiak potreboval neustály dozor a opakovanie pre upevnenie poznatkov a vedomostí. Jeho úroveň chápania bola priemerná, ťažšie veci chápal so značnou obtiažnosťou a za pomoci učiteľa, prípadne spolužiaka. Učivo zvládal sám v prípade, ak sa nevyžadovalo analytické myslenie. Inklinoval skôr k názornému mysleniu, niekedy k unáhlenému. Často nevedel vyvodiť logické závery z textu alebo výkladu. Pamäť fungovala u neho mechanicky, zapamätanie malo menšie nedostatky, opakované poznatky vedel uchovať dlhšie. Nakoľko trpí špecifickými poruchami učenia: dyslexia, dysgrafia, jeho písmo bolo nečitateľné, sám nevedel po sebe prečítať. Čítanie bolo pomalé, mal problémy s výslovnosťou, zapamätaním niektorých slov, boli prítomné nedostatky v hláskovaní a gramatike, porozumení prečítaného textu ako aj poradím písmen. Náladovosť a nepozornosť sa prejavovala ležaním na lavici, zasnenosťou. Na upozornenie reagoval ignoráciou a odvrávaním. Na kritiku reagoval trucom až absolútnym nepracovaním na hodine. Vedel sa rozčúliť na najmenší podnet zvonka, načo reagoval agresívne - hryzením, sácaním, krikom a plačom. Bol veľmi citlivý na svoje osobné veci. Vo všeobecnosti bol prospech žiaka na priemernej úrovni. Prejavili sa typické základné symptómy ADHD vo vysokej miere: impulzivnosť, hyperaktivita a problémy s pozornosťou. Jeho vzdelávanie v bežnej triede bude aj v budúcnosti problematické. Je nevyhnutná asistencia počas vyučovania a zrejme ideálnym riešením by bolo jeho vzdelávanie systémom jeden na jedného, čo v našom školskom systéme, ktorý máme je asi nerealizovateľné. Z psychologického pozorovania - J.. G. G., psychologička uviedla, že maloletý nastúpil do zariadenia 07.09.2022 v sprievode vychovávateľa z CDR I.. Adaptácia prebiehala veľmi náročne, v prvom týždni sa správal infantilne (hral sa na psíka), s čím neskôr po upozornení skončil, no jeho hravé správanie, ktoré nie je primerané jeho veku naďalej pretrvávalo počas celého pobytu. Takmer počas celého pobytu sa nedokázal prispôsobiť na režim a pravidlá. Jeho správanie bolo ťažké usmerniť, pretože pri nevyhovení jeho predstavám a požiadavkám sa urazil, hádzal sa o zem, vydával kvílivé zvuky, ignoroval napomenutia dospelých, dokonca verbálne a fyzicky útočil na deti aj dospelých (napr. uhryznutím). Pri nedosiahnutí svojho cieľa často utekal od skupiny - chcel byť sám. Zo začiatku sa opakovane snažil

utiecť počas vychádzok. Toto jeho správanie komplikovalo spoločné aktivity, kedy celá skupina musela na neho čakať, upozornenia nemiestne komentoval a neustále vznikali zbytočné konflikty. Hodnotiaci systém mu neslúžil ako dostatočná motivácia k regulácii jeho správania. Kvôli popísanému správaniu sa nezaradil do kolektívu, má problém primerane nadväzovať rovesnícke vzťahy, narúša osobný priestor druhých. Od začiatku pobytu pozoruje privlastňovanie si cudzích vecí a následné klamanie o krádeži. Celkový proces práce taktiež sťažovali návštevy matky a pobyty doma na víkend (aj keď neboli časté), kedy sa vracal s bolesťami brucha (pretože zjedol príliš veľa sladkostí), nevyspatý (naposledy nebol schopný nastúpiť do školy a prespal takmer celé vyučovanie). Maloletý má však k rodine veľmi pozitívny vzťah, najmä k mame. V posledných týždňoch pobytu sa správanie výrazne zlepšilo, nedochádzalo k toľkým konfliktom a jeho reakcie na rovesníkov a inštrukcie dospelých boli primeranejšie. Počas vypätých situácií bývalo nápomocné, keď bol pri ňom dospelý, ktorý mu kľudným hlasom pomáhal s reguláciou emócií a správania. V individuálnom kontakte spolupracoval, rád chodil na sedenia, bol motivovaný. Nadväzoval očný kontakt, no neudržiaval ho, motorická aktivita pokojná. Je veľmi hravý, má bujnú fantáziu, dobre reaguje na rozprávky a príbehy. Chýba mu kontakt so sebou, so svojim prežívaním, nevie adekvátne regulovať svoje emócie a správanie. Nemá jasne definované hranice vlastného ja. Nedokáže reflektovať svoje správanie, viní ostatných zo svojich činov, stavia sa do role obete. Na druhú stranu je motivovaný, chce „byť dobrý“, skúšali rôzne motivačné systémy, odmeňovanie, hľadanie jeho zdrojov, avšak väčšinou vydržal pár hodín a keď nastal minimálny podnet, tak impulzívne reagoval a bol veľmi ťažko zastaviteľný. Jeho motiváciu sťažovali nerozvinuté vôľové vlastnosti a impulzivita. Pracovali najmä na budovaní jeho sebaobrazu, zvládání emócií a na nácvikoch sociálnych interakcií. Psychologička odporúča pokračovanie v rozvoji týchto oblastí. Počas terapeuticko-korekčných skupiniek vyžadoval individuálny prístup, s ostatnými chlapcami zo začiatku nevedel spolupracovať, nedokázal sa podeliť o veci, v poslednej dobe to bolo o trochu lepšie. Zväčša pracoval sám, vtedy bol pokojný, bavila ho kreatívna činnosť osamote alebo s dospelým. Na záver správy je uvedené, že maloletý potrebuje individuálny prístup, ideálne vo forme asistenta, ktorý by ho sprevádzal nie len počas školy, ale aj počas voľného času a neustále mu zdôrazňoval a určoval hranice, rozvíjal jeho vôľové vlastnosti, pomáhal mu regulovať impulzívne správanie a vhodne nadväzovať vzťahy s druhými.

4. Na pojednávaní dňa 13.02.2023 kolízny opatrovník uviedol, že maloletý sa v súčasnosti nachádza v domácnosti matky, ktorá býva na ubytovni, dieťa sa nachádza na návštevnom pobyte so súhlasom CDR I.. Maloletý navštevuje školu v R. U. od 06.02.2023. Uviedol, že by bolo dobré, ak by maloletý ostal v CDR I.. Konanie o zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti je tým pádom zbytočné.

5. Súd sa oboznámil so správou LVS F.Č. doručenu dňa 10.02.2023, a súvisiacimi spismi týkajúcimi sa maloletého, pričom zistil nasledovné:

6. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava V č. k. 17P/416/2011-51 zo dňa 21.05.2012 bola nad maloletým nariadená ústavná starostlivosť v Detskom domove U., I. XX. Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 11.07.2012.

7. Uznesením tunajšieho súdu č. k. 59P/150/2022-14 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým súd umiestnil maloletého do starostlivosti Liečebno-výchovného sanatória, F. XX, Bratislava a pozastavil účinnosť rozsudku Okresného súdu Bratislava V č.k. 17P/416/2011-51 zo dňa 21.05.2022, ktorým bola nariadená ústavná starostlivosť. Súd tak urobil na základe návrhu kolízneho opatrovníka, ktorý neodkladné opatrenie odôvodnil tým, že maloletému bolo psychologičkou odporúčané pokračovať v kolektíve s menším počtom detí, nakoľko sociálne nie je zrelý zvládať nároky bežnej základnej školy s väčším počtom detí. Uznesenie č. k. 59P/150/2022-14 zo dňa 31.08.2022 vo výroku o umiestnení maloletého do LVS F. a vo výroku o pozastavení účinnosti rozsudku Okresného súdu Bratislava V č.k. 17P/416/2011-51 zo dňa 21.05.2022 nadobudlo právoplatnosť dňa 28.09.2022.

8. Uznesením tunajšieho súdu č. k. 28P/157/2022-39 zo dňa 08.02.2023 súd zrušil neodkladné opatrenie tunajšieho súdu č. k. 59P/150/2022-14 zo dňa 31.08.2022, ktorým bol maloletý dočasne umiestnený do LVS F. XX, Bratislava. Na základe uvedeného uznesenia bola LVS F. povinná odovzdať maloletého do starostlivosti CDR I. (v zmysle rozsudku Okresného súdu Bratislava V č. k. 17P/416/2011-51 zo dňa 21.05.2012).

9. Na tunajšom súde sa t. č. vedie konanie sp. zn. 27P/157/2022 o uložení výchovného opatrenia na návrh kolízneho opatrovníka, ktorým by maloletému bolo uložené výchovné opatrenie - pobyt v LVS F. na dobu 6 mesiacov. Kolízny opatrovník vzal svoj návrh späť. V konaní t. č. nie je rozhodnuté.

10. Na tunajšom súde sa t. č. takisto vedie konanie sp. zn. 59P/10/2023 o návrhu matky na zverenie maloletého do jej starostlivosti. V tomto konaní je vytyčené pojednávanie na deň 29.03.2023.

11. Podľa § 23 ods. 3 Civilného mimosporového poriadku ak sa konanie začalo bez návrhu, súd konanie zastaví, ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo začaté.

12. Na základe vyššie uvedených skutočností a citovaného zákonného ustanovenia, teda na základe toho, že maloletý je umiestnený v CDR I., a v záujme dieťaťa je aby aj naďalej ostalo umiestnené v uvedenom zariadení, súd predmetné konanie o zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti zastavil, nakoľko odpadli dôvody, pre ktoré bolo začaté. Na základe uvedeného súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

13. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresnom súde Bratislava II, písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 Civilného mimosporového poriadku odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.